المختصر في صفة الحج

Famintinana ny fomba fanaovana ny Hajj

Famintinana ny fomba fanaovana ny Hajj

Fisaoarana ho an’Allah, Tompon’izao rehetra izao. Ary ny fiadanana sy ny fitahiana anie ho an’ny Mpaminany Mohammad, sy ho an’ny fianakaviany ary ny mpiara-diany rehetra.

Aorian’ izany :

Ity dia hafatra fohy momba ny fivahinianana masina Hajj, izay niezahantsika ny manazava azy eto satria ato avokoa ny ankamaroan'ireo zavatra ilain'ny mpivahiny.

Mangataka amin’Allah izahay mba hanaovany izany ho feno fahadiovam-po ho Azy tokona, ary mba hahasoa ny mpino silamo rehetra.

Komitin'ny Siantifika ao amin'ny Fikambanana momba ny mpandrindra Silamika amin'ny fiteny maro

Fampidirana

Voalohany : Fepetra takina mba hahavoaray ny fanompoana :

Ny fanompoana dia tsy eken’Allah raha tsy mahafeno fepetra roa :

Ny Fahadiovam-po (Ikhlâs) : Izany dia hoe fanaovana fanompoana ho an’Allah irery sy mikatsaka ny fiainana any ankoatra. Hoy Tompo Allah :

﴿وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ حُنَفَآءَ...﴾"،

"Ary tsy nasaina izy ireo afa-tsy hanompo an'Allah amim-pahadiovam-po, ho an'ny finoana marina[1]" (Al-bayynat:5).

Ary niteny ny Mpaminany (SAW) hoe :

«إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى».

"Tsy misy asa afa-tsy miaraka amin'ny fikasana, ary ny tsirairay dia mahazo valin'izay nokasainy."[2]

Fanarahana ny Mpaminany (S.A.W) eo ampanaovana azy na amin'ny fiteny na fihetsika, nilaza ny Mpaminany (S.A.W) hoe :

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ فِيهِ فَهُوَ رَدٌّ».

"Izay namorina zava-baovao amin'ity finoanay ity nefa tsy ao anatiny dia haverina aminy."[3] Ary amin'ny fitantara hafa :

«مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ».

"Izay manao asa tsy mifanaraka amin'ny soridàlanay dia averina aminy izany".[4]

***

Voalohany : Fitsipika momba ny MAWAQIIT :

Ireo Mawaaqiit : dia ny toerana nofaritan'ny Mpaminany (S.A.W) tsy maintsy hitafiana ny

---

[1] Midika izany: miatrika Azy sy amin'ny fanompoana Azy irery, ary manamboho ny rehetra hafa ankoatrany. Tafsir As-Sa'di, (p. 538)

[2] Notantarain'i Al-Bokhari, Laharana (1), sy Moslim, Laharana (1907).

[3] Notantarain'i Al-Bokhari, Laharana (2697), sy Moslim, Laharana (1718).

[4] Natantarain'ny Moslim, laharana (1718).

lamban'ny IHRAM ho an’izay te hanao Hajj na Omrah.

Izay mandalo amin’ny iray amin’ireo toerana ireo ka manana fikasana hanao Hajj na Omrah dia tsy maintsy miditra amin’ny Ihràm amin’izany toerana izany, ary tsy azo atao ny mandika izany raha tsy efa mitafy IHRAM.

Izay mipetraka akaiky kokoa an’i Makkah noho ireo Mawaaqiit ireo dia manao Ihràm amin’ny toerana misy azy amin'ny Hadj sy Oumrah.

Ho an’ireo vahoakan'ny Lameka sy ireo monina ao, dia miditra amin’ny ihram izy ireo amin’ny Hajj avy any Makkat, raha ny amin’ny Oumrah kosa dia mivoaka any amin’ny faritra manodidina ny Kaaba izy ireo ary miditra amin’ny ihram avy eo, toy ny ao Tan’im sy ny toy izany.

Izay ao anaty fiaramanidina dia tsy maintsy mitafy Ihram rehefa mandalo amin’ny toerana Miikaat, tokony hiomana mialoha sy hanao lamban'ny Ihràm alohan’ny hahatongavana amin’ny toerana misy mìqàt, Raha vao tonga eo amin’ny toerana mìqàt, dia manao fikasana Ihràm avy hatrany. Tsy azo atao ny manemotra izany mandra-pahatongany eny amin’ny seranam-piaramanidina, mba hisorohana ny mety ho fahatarana, dia azo atao ny manao talbiyah (fidirana amin'ny Ihràm) mialohan’ny fahatongavana eo amin’ny mìqàt, noho ny

hafainganan'ny fiaramanidina ka mety tafihoatra toerana tokony hanaovana izany.

Faharoa : Sokajy misy sy ny lalàna mamehy azy :

Ireo sokajy telo amin'ny Hajj : Tamattu', Ifrad ary Qiraan.

Ny Tamattu no tsara indrindra ho an'izay tsy mbola nanao Hajj mihitsy, izy io dia : Ny fidirana amin'ny ihram amin'ny Oumrah mandritra ny volan'ny Hajj, avy eo dia manao Tawaf, Sa'i ary manala ny Ihram, ary miditra amin'ny Ihram amin'ny Hajj amin'io taona io ihany.

Ny Ifrad : Manao Ihram ho an'ny Hajj irery ihany, ka rehefa tonga any Makkat izy dia manao Tawaf amin'io fahatongavany io, avy eo manao sa'i ho an'ny Hajj, ka tsy manapaka na manafohy ny volony, ary tsy miala amin'ny ihram, fa mijanona mitafy ny Ihram mandra-pivoakany aorian'ny fitorahana Jamaraty amin'ny Aqabah. Raha nanatara ny sa'i mandra-pahahanaovany Tawaf Hajj dia tsy misy olana.

Ny Quiraan : Miditra amin'ny Ihram ho an'ny Omrah sy Hajj, miteny hoe : "Labaikallaahoma Omratan Wajjan".

Ny asan’izay manao qiraan dia mitovy amin’ny manao Ifrad ihany, afa-tsy hoe izay manao qiraan dia tsy maintsy manolotra biby atao sorona, fa ny manao Ifrad irery kosa tsy manao izany.

Fahatelo : Ny fomba fanaovana ny Ihram sy ny fepetra momba azy :

Zavatra atao alohan’ny fitafiana lamban’ny Ihràm :

Ny fandroana : Fomba amam-panao voaporofo ho an’ny lehilahy sy ny vehivavy, na dia amin’ny fotoan'ny fadim_bolana sy fahaterahana aza.

Ny fanaovana ranomanitra ho an’ny lehilahy, dia azo ampiasaina na menaka manitra tsara indrindra, toy ny menaka ò'd na hafa, atao amin’ny loha sy volom_bava. Raha mbola mitoetra amin’ny vatana izany aorian’ny Ihràm, dia tsy misy olana, ho an’ny vehivavy, dia tsy azo atao ny mampiasa ranomanitra na menaka manitra misy fofona, mba tsy ho tsikaritry ny lehilahy hafa.

Fanaovana lamban'IHRAM ho an'ny lehilahy, dia lamba lava manakona ny tapany ambany amin'ny vatana sy lamba amin’ny tapany ambony, ny sonnah dia tokony ho fotsy sy madio na vaovao. Ho an’ny vehivavy kosa, dia azony atao ny manao lamba rehetra, tsy manintona amin’ny haingo, ary izy dia manalavitra ny fanaovana niqàb (saron-tava) sy fonon-tànana (Gant), fa kosa azo manarona amin’ny fomba hafa ny tarehy sy ny tànany.

Tsara raha manao Ihrâm aorian’ny vavaka swalat tsy maintsy atao na an-tsitrapo, saingy tsy voatery.

Miteny izy hoe : “Labbaykallahoma Omra” raha manao Omrah izy, na “Labbaykallahomma Hajjan, ho an’ny mpanao Hajj” raha manao Ifrad izy, na “Labbaykallahoma Omratan Wahajjan” raha miara-manao izany izy.

Raha misy olona te hanao Ihràm nefa matahotra fa mety hisy sakana hanakana azy tsy hahatotosa ny fanompoana (nosok), dia tsara raha manao fepetra manokana eo amin'ny Ihràm-ny, ka miteny izy hoe : "Labbayka Allàhomma Omrah, wa in habasani hàbison fa-mahillì haytho habastanì." Raha manao io fepetra io izy, dia raha misy zavatra manakana azy tsy hahatontosa ny fanompoany, dia afaka miala amin’ny Ihràm izy tsy misy tsiny ho aminy.

Aorian’io dia tokony hanao Talbiyah matetika amin’ireto teny ireto : (Labbayka Allàhomma labbayk, labbayka là sharìka laka labbayk, innal-hamda wan-ni‘mata laka wal-molk, là sharìka lak), Ny lehilahy dia tokony hampiakatra feo amin’ny Talbiyah. Ny vehivavy koa tahaka izany, fa kosa tsy atao avo loatra ny feo raha misy lehilahy hafa eo akaikiny. Tokony hanao Talbiyah matetika indrindra eo amin’ny miova toerana na vanim-potoana, toy ny : Rehefa miakatra amin’ny toerana avo, Rehefa midina amin’ny toerana iva ary rehefa hiditra ny alina na ny andro.[5]

---

5 Dikan’ny teny hoe (Labbayk) : Mamaly ny antsonao aho ry Tompo, ary manohy mamerina izany im_betsaka. Izany dia famalian'ny olombelona ny

Ny Talbiyah dia azo averimberina amin'ny Oumrah manomboka amin'ny fotoana hidiran'ny olona iray amin'ny fitafy Ihram ka hatramin'ny nanombohan'ny Tawaf, ary amin'ny Hajj manomboka amin'ny fotoana hidirana ao amin'ny Ihram ka hatramin'ny nanombohan'ny olona nitora-bato an'i Jamarat al-Aqaba amin'ny andron'ny Eid.

Ny olona mitafy Ihràm dia tokony hitandrina mafy mba tsy tafalatsaka ao anatin'ny fandikan-dalàna ireo fepetra mamehy ny IHRAM mandrapialany amin'izany.

Fahaefatra : Ireo zavatra tsy azo atao rehefa mitafy ny Ihram

Ireto avy ny zavatra voarara amin'ny ihram :

Fanasolana na fanapahana ary fanongotana volo, na aiza na aiza amin'ny vatana.

---

antson'ny tompony sy fitsatohana ao anatin'ny fankatoavana Azy. "Innal-hamda wan-ni'mata laka wa-l-Molk". Al-Hamd (fiderana) : Midika ho filazalazana ny fahafenoan'ilay deraina, miaraka amin'ny fitiavana sy fanamboniana Azy. Raha averina imbetsaka izany dia mivadika ho fiderana ambony indrindra (Thanà'). An-Ni'mah (fahasoavana) : Ny soa rehetra omen'I Allah ny mpanompony, na amin'ny fahazoana izay ilainy, na amin'ny fanalana izay manahirana azy. Al-Molk (fanjakana) : Midika hoe Ianao irery no tompon'ny fanjakana, satria Allah irery no Mpanjaka, Tompon'ny zavaboary rehetra. Là sharìka laka (tsy misy mpiombona Aminao) Midika hoe : Tsy misy na iza na iza afaka miara-mizara Aminao ireo toetra manokana anananao ry Allah, anisan'izany : Ny fanjakana (Al-Molk) Ny famoronana (Al-Khalq) Ny fandaminana sy fanapahana ny raharaha rehetra (At-Tadbìr) Ny maha-Tompo tokana (Al-olòhiyyah) (Fintinina avy amin'ny Majmò' Fatàwà wa Rasàil Ibn 'Othaymìn, 22/96)

Manapaka hoho, na amin’ny tongotra na amin’ny tànana, izy rehetra na ampahany.

3.Mandrakotra ny loha amin’ny zavatra miraikitra aminy, toy ny satroka, ny lamba famaohana, ny kilemba, na fametrahana eny an-doha ny lamba firakotra, ny mosoara, ny bodofotsy, na zavatra hafa izay natao handrakofana ny loha. Ity fandrarana ity dia mihatra amin’ny lehilahy ihany, fa tsy amin’ny vehivavy.

Tsy azo atao ny manao akanjo mahazatra izay voaendrika manaraka ny vatan’ny olombelona, toy ny akanjo feno (robe), pataloha, lobaka, ba kiraro, ary fonon-tànana. Ho an’ny lehilahy izany, fa ny vehivavy kosa dia voarara aminy ireto manaraka ireto :

a-Manao nikàb na borkà (sarona manarona tarehy misy banga ho an’ny maso) na litham (sarona mitovitovy amin’ny nikàb). Tokony hanarona ny tarehiny amin’ny lamba mahazatra rehefa eo anatrehan’ny lehilahy vahiny, na dia mikasika ny tarehiny aza ilay saron-tava. Tsy azony atao ny manao fehikibo na zavatra hafa amin’ny loha mba tsy hikasihan’ny sarony izany eny amin'ny tarehy, noho ny tsy fisian'ny porofo ara-dalàna manamarina izany.

Voarara amin’ny vehivavy ny manao fonon-tànana, saingy tsy maintsy manarona ny tànany amin’ny alàlan’ny abaya rehefa eo anatrehan’ny lehilahy vahiny.

Manao ranomanitra amin’ny vatana na amin’ny lamba fitafin’ny ihram.

Mamono na mihaza biby an-tany, na dia tsy mamono azy aza fa maka azy velona.

Mangata-bady ho an’ny tenany na ho an’ny hafa.

Manao fanambadiana.

Ny fifampikasohana amin’ny vady ivelan'ny taovam-pananahana noho ny fitadiavana fahafinaretana, toy ny oroka na safosafo arahina fahafinaretana.

Firaisana ara-nofo : fidirana amin’ny fivaviana.

***

Fahadimy : Fomba fanaovana ny fihodidinana (Tawaf)

Rehefa miditra amin’ny Masjid Al-Haràm ny olona mitafy Ihràm, dia sonnah ny fampidirany ny tongony havanana ary manao ny vavaka fidirana amin’ny moske. Ny vavaka tena mari-pototra amin’izany dia ny : "Allàhomma iftah lì abwàba rahmatik." Io vavaka io dia azo atao amin’ny fidirana amin’ny moske rehetra, fa tsy ho an’ny Masjid Al-Haràm ihany.

Rehefa hanomboka ny Tawàf, dia atsahatra ny Talbiyah. Manaovana Idtibà' (fanokafana ny soroka ankavanana), izany hoe : Ampidirina eo ambanin’ny ila-kelika havanana ny tapany afovoan’ny lamba Ihràm ary apetraka eo amin’ny soroka ankavia kosa ny tendrony faharoa.

Aorian'ny Tawàf, averina amin'ny fanaony teo aloha ny lamba satria atao amin'ny Tawàf ihany ny Idtibà'.

Manatona ny Hajar Al-Aswad (vato mainty) ka mitazona izany amin'ny tànany havanana sy manorika azy, fa raha tsy afaka hanorika azy kosa izy dia mitazona azy ihany ary horofany ny tànany, fa raha mbola tsy afaka mitazona izany amin'ny tànany izy dia izay zavatra eo aminy no akasikany aminy toy ny tehana sy izay rehetra toy izany, ary iny zavatra iny no horofany. Fa raha mbola tsy afaka manao izany rehetra izany dia ampy ho azy ny mitodika mankany amin'ilay vato ary manondro azy amin'ny tànany, fa tsy mioroka ny tànany. Tsy tokony hifanjevo eny amin'ilay vato mainty ka lasa ho sahirana sy hanahirana ny hafa.

Rehefa manomboka ny Tawàf amin'ny fikasihana na fanondroana ny Hajar Al-Aswad, dia miteny hoe : (Allah Akbar).

Mandeha manaraka ny ilany havanana ary ataony eo ankaviany ny Kaaba. Rehefa tonga amin'ny Rokn Al-Yamàni (ilay zorony atsimo-andrefana) : Raha azo atao, dia kasihina amin'ny tànana fa tsy horofana. Raha tsy afaka mikitika, dia tsy mila manondro azy na mifanjevo amin'ny olona.

Eo anelanelan'ny Rokn Al-Yamàni sy ny Hajar Al-Aswad, dia manao ity vavaka manaraka ity : (Rabbanà àtinà fid-donyà hasanah, wa fil-àkhirati hasanah, wa qinà 'adhàban-nàr).

Isaky ny mandalo eo amin’ny Hajar Al-Aswad, dia manondro azy amin’ny tànana ary miteny hoe : (Allah Akbar).

Amin’ny ankapobeny, mandritra ny Tawàf dia azo atao ny miteny tonombavaka rehetra, toy ny : Fahatsiarovana an’I Allah (dhikr) .Vavaka sy fangatahana (doà') Famakiam-boky Masina Kor’any.

Fa ny Sonnah ho an’ny lehilahy ny manao dia maika amin’ny fiodinana telo voalohany amin’ny Tawàf. Ny Dia maika dia ny fandehanana haingana miaraka amin’ny dingana fohy (tsy mihazakazaka tanteraka). Fa ny amin’ny fiodinana efatra farany amin’ny Tawàf, dia mandeha ara-dalàna toy ny mahazatra, tsy manao dia maika.

Rehefa vita ny fihodinana dia tokony hankany amin’ny tobin’i Ibrahim izy ary mamaky hoe : “Ary raiso [Ry Mohammad], ny toeram-pivavahan’i Ibraham ho toeram-pivavahana.” Ary rehefa afaka izany, dia tokony hivavaka roa, ka ny rakaat voalohany dia mamaky Qol Ya Ayohal-Kafirona aorian’ny sorat Fatiha, ary mamaky ny Qol-Howallaho Ahad aorian'ny sorat Fatiha amin'ny rakka faharoa.

﴿...وَٱتَّخِذُواْ مِن مَّقَامِ إِبۡرَٰهِـۧمَ مُصَلًّى...﴾،

(...ary alao ny fitoeran'i Abrahama ho toeram-pivavahana...) [Al-bakarat: 125]. Avy eo dia mivavaka roa rakaah eo aorian’ny Maqàm Ibràhìm

raha azo atao. Raha feno olona, dia azo atao amin’ny toerana hafa ao amin’ny Masjid Al-Haràm. Aorian'ny soratol-fatihah eo amin'ny raka'ah voalohany dia mamaky ny :

﴿قُلۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡكَٰفِرُونَ﴾

(Lazao hoe : "O Ianareo tsy mpino,") [Al-kàfiròn:1] Amin’ny raka’ah faharoa, rehefa avy mamaky Al-Fàtihah, dia mamaky :

﴿قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ﴾.

(Lazao hoe : Izy Tompo Allah no tokana. [Al-Ikhlas : 1]

Fahenina : Fomba fanao amin'ny Sa'i :

Raha nahavita ny fihodinana sy ny rakaat roa izy, dia mizotra makany amin’ny Mas’a, rehefa tonga teo amin’ny Safa, dia miteny hoe : “Inna Swafa Wal-Marwa Min shaa'irillahi" avy eo miteny hoe : “Izaho manomboka tamin’izay nanombohan’i Allah”.

﴿إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلۡمَرۡوَةَ مِن شَعَآئِرِ ٱللَّهِ...﴾

(Isan'ny zava_padin'I Allah tokoa i As-Safa sy Al-Marwah...). Avy eo dia miteny hoe :

«أَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللهُ بِهِ».

“Izay anombohan’i Allah no anombohako azy”.[6]

Avy eo dia miakatra amin'ny Safà izy mandra-pahitany ny Kaaba na ny làlana mankany aminy, ka mitodika makany aminy, manao ny tonom-bavaka

---

[6] Notantarain'i Moslim, Laharana (1218).

maneho ny maha tokana an'i Allah sy maneho ny maha lehibe Azy miteny hoe : La ilàha illallah wahdaho la sharìk laho, lahol-molk walahol-hamdo, wahoa a'là kolli shayi' qadìr, là ilàha illallah wahdah, anjaza wa'daho, wa naswara a'bdah, wa hazamal ahzàba wahdaho" Mamerina izany intelo izy ary mangataka amin'io fotoana io."

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ»، ثُمَّ دَعَا بَيْنَ ذَلِكَ. قَالَ مِثْلَ هَذَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ.

"Là ilàha illallàho wahdahò là sharìka lah, lahol-molko walahol-hamdo, wa howa ‘alà kolli shay’in qadìr. Là ilàha illallàho wahdah, anjaza wa’dah, wa nasara ‘abdah, wa hazamal-ahzàba wahdah. (Avy eo dia nanao vavaka teo anelanelany izy (dia ilay olona niteny izany), namerina izany intelo" (7).[7]

Avy eo dia midina avy amin'ny Safà mankany amin'ny Marwa izy, Rehefa tonga eo amin'ny famantarana maitso dia mihazakazaka kely izy. Rehefa tonga amin'ny famantarana maitso faharoa dia mandeha tahaka ny mahazatra indray. Tsy mihazakazaka kosa ny vehivavy.

Rehefa tonga amin'ny Marwa izy, dia asaina manao tahaka izay nataony teo amin'ny Safà indray (araka ny andininy faha-2).

---

7 Notantarain'i Moslim, Laharana : (1218).

Avy eo dia midina avy amin'ny Marwa mankany amin'ny Safa izy, ampandehanana, Rehefa tonga amin'ny famantarana maitso dia mihazakazaka mafy (sa'i). Rehefa tonga amin'ny famantarana maitso faharoa dia mandeha mora tahaka ny mahazatra indray.

Toy izany hatrany mandra-pahatanterany fifevivezena im-pito, Ny fandehanana avy amin'ny Safa mankany amin'ny Marwa dia iray, ary ny fiverenana avy amin'ny Marwa mankany amin'ny Safa dia iray ihany koa.

Mandritra ny saa'i dia afaka miteny izay fiderana sy vavaka tiany, ary mamaky teny masina.

Fahafito : Ny fomba fanapahana sy fanafohezana ny volo.

Rehefa vita ny tawàf sy ny saa'i nataon'ny mpanao Oumrah, dia tsy maintsy ho solaina tanteraka ny volony na anapahana amin'izany raha lehilahy. Ny sounna dia ny fanasolana na ny fanaovana azy ho fohy amin'ny loha rehetra.

Ny fanasolana ny volo dia tsara kokoa noho ny fanafohezana azy, raha tsy hoe akaiky ny fotoana hanaovana ny Hajj ka tsy hahavita hampaniry volo indray; amin'izay fotoana izay dia tsara kokoa ny manafohy fotsiny.

Fa ny vehivavy kosa, dia manapaka amin'ny tendron'ny volony eo amin'ny halavan'ny anjombona.

Raha ny mpivahiny manao Hajj, izany hoe na manao Hajj Ifrad izy na Quiran, dia tsy tokony hanapaka ny volony izy raha tsy amin’ny andron’ny Eid rehefa avy nitoraka vatokely ao amin’ny Jamarat Al-Aqaba.

Toy izay dia nahavita nahavita ny Omrah izy, ary toy izany koa ny mpanao Hajj Tamattu' amin'ny fanoavany ny Oumrah.

Ny fomba fanao amin'ny Hajj

Voalohany : Ihram ho an'ny Hajj :

Ny Sonnah ho an’izay mikasa hanao Hajj dia ny miditra amin’ny ihram amin’ny andro voalohan’ny andron’ny Tarwiyah, izany hoe ny andro fahavalon’ny Dzolhijjah, avy amin’ny toerana kasainy hanao Hajj, raha any La Mecque na any ivelan’ny Miqaat izy raha tsy izany, avy amin’ny Miqaat izay lalovany.

Rehefa miditra amin'ny ihram amin'ny Hajj izy dia manao izay nataony tamin'ny nanaovany ihram ho an'ny Omrah. Izany hoe mandro, fanaovana ny ranomanitra ary ny vavaka, ary dia mikasa hitafy ny ihram amin'ny Hajj izy ary mitanisa ny Talbiyah amin'ny Hajj. Ny fomba fanononana ny Talbiyah ho an'ny Hajj dia toy ny fomba fitanisana ny Talbiyah amin'ny Omrah, fa kosa izy miteny hoe : (Labbayk Hajjan) fa tsy miteny (Labbayk Omrah).

Raha misy olona te hanao Ihràm nefa matahotra fa mety hisy sakana hanakana azy tsy hahatotosa ny

fanompoana (nosok), dia tsara raha manao fepetra manokana eo amin'ny Ihràm-ny, ka miteny izy hoe : "Labbayka Allàhomma Omrah, wa in habasani hàbison fa-mahillì haytho habastanì." Raha manao io fepetra io izy, dia raha misy zavatra manakana azy tsy hahatontosa ny fanompoany, dia afaka miala amin’ny Ihràm izy tsy misy tsiny ho aminy.

Aorian’io dia tokony hanao Talbiyah matetika amin’ireto teny ireto : (Labbayka Allàhomma labbayk, labbayka là sharìka laka labbayk, innal-hamda wan-ni‘mata laka wal-molk, là sharìka lak), Ny lehilahy dia tokony hampiakatra feo amin’ny Talbiyah. Ny vehivavy koa tahaka izany, fa kosa tsy atao avo loatra ny feo raha misy lehilahy hafa eo akaikiny. Tokony hanao Talbiyah matetika indrindra eo amin’ny miova toerana na vanim-potoana, toy ny : Rehefa miakatra amin’ny toerana avo, Rehefa midina amin’ny toerana iva ary rehefa hiditra ny alina na ny andro.

Ny Talbiyah dia azo atao manomboka amin'ny fotoana hidirana ihram ka hatramin'ny fotoana hitoraham-bato amin'i Jamarat al-Aqaba amin'ny andron'ny Eid.

Ny olona mitafy Ihràm dia tokony hitandrina mafy mba tsy tafalatsaka ao anatin'ny fandikan-dalàna ireo fepetra mamehy ny IHRAM mandra-pialany amin’izany.

***

Faharoa : Ny fatorina any Mina :

Avy eo dia asaina mankany Mina izy amin'ny andro fahavalo. Mivavaka Zohri ao izy, ny swalat Asri ary ny Maghrib sy Ichaa ary ny Fajri, afohizina ny swalat fa tsy atambatra, Satria ny Mpaminany (S.A.W) dia nanafohy ny fivavahany tao Mina fa tsy nanambatra azy ireo.

Fahatelo : Ny fijorona ao Arafat sy fatorina ao Mozdalifah :

Rehefa miposaka ny masoandro amin’ny andro fahasivy amin’ny Arafah dia miala any Mina ho any Arafah, dia midina nankany Namira izy mandra-pitataovovonana raha azony atao, raha tsy izany dia tsy misy olana. Satria ny fidinana any dia Sonnah.

Rehefa lasa ny masoandro, dia tokony hivavaka Zohri sy Asri izy ary ataony ho roa rakaat roa rakkat avy, ary manambatra izy ireo toy ny nataon'ny Mpaminany (S.A.W).

Avy eo, aorian’ny swalat sy ny Zikri ary doan sy fitalohana amin'I Allah, sy fangatahana izay hetahetam-po no mampiakatra ny tànany ka mitodika ny kiblat.

Ny fitalahoana matetika indrindra nataon’ny Mpaminany (S.A.W) tamin’izany toe-javatra lehibe izany dia ny hoe : “Lailaha Illaho Wahdaho La sharika laho, Lahol-molk walahol-hamdo wahowa ala-kolli Shai'in qadir".

Raha reraka izy ka te hiala sasatra amin’ny firesahana amin’ny namany momba ny zavatra mahasoa na famakiana izay boky mahasoa azony atao, indrindra fa ireo mifandray amin’ny fahalalahan-tànan’I Allah sy ny fanomezana betsaka; Mba hanamafisana ny fanantenan’ny olona amin’izany andro izany, dia tsara izany ary tokony hiverina amin’ny fitalahoana amin’I Allah sy hivavaka Aminy ny olona iray, ary hiezaka hanatratra ny faran’ny andro amin’ny alàlan’ny vavaka, satria ny fitalahoana tsara indrindra dia ny fitalahoana amin’ny andro Arafah.

Rehefa milentika ny masoandro amin’ny andron’i Arafah dia mizotra mankany Mozdalifah izy.

Rehefa tonga any izy dia mivavaka Maghrib telo rakkat ary Isha rakkat roa ary atambany izany.

Raha matahotra ny tsy ho tonga any Mozdalifah izy raha tsy aorian'ny misasakalina, dia tokony hivavaka alohan'ny hahatongavana any Mozdalifah.

Matory ao Mozdalifah izy ary rehefa miposaka ny mangiran-dratsy dia manao ny swalat maraina miaraka amin'ny antso sy ny iqamah.

Avy eo izy dia mizotra mankany amin’ny toerana masina, midera sy manome voninahitra an'I Allah ary mangataka izay iriny mandra-pahazavan’ny andro, raha tsy vitany izany dia mankany amin’ny Toerana Masina, dia manao doan amin’izay toerana misy azy. Hoy ny Mpaminany (S.A.W) : “Nijanona

teto aho, ary ny toerana rehetra dia fitsanganana, rehefa mahatsiaro sy mifona, dia tokony hitodika amin’ny kiblat sy hanandratra ny tànany.

«وَقَفْتُ هَاهُنَا وَجَمْعٌ كُلُّهَا مَوْقِفٌ»،

“Nitsangana teto aho, ary ny vahoaka rehetra nitsangana”. Ny toetry ny fahatsiarovana sy ny fitalahoana dia tokony ho eo am-pitodihana ny Qibla sy manangana ny tànany.

Fahaefatra : Asa atao amin'ny andron'ny Eid :

Raha mazava be ny andro dia miala ao Mozdalifah izy - alohan'ny fiposahan'ny masoandro - ho any Mina, ary mandeha haingana ho any amin'ny Wadi Mohassar.

Rehefa tonga tany Mina izy dia manipy vatokely fito ao Jamrat al-Aqaba, izay farany mankany Lameka, nifandimby, ny tsirairay dia mitovy habe amin'ny lavaka amin'ny datin'andro iray, miteny hoe : Allaho Akbar isaky ny vatokely.

Avy eo dia manapaka ny fanatiny izy raha azo atao.

Avy eo dia manasola ny lohany izy na manafohy izany raha lehilahy, ary ny sola no tsara kokoa, fa raha ny vehivavy dia azo atao ny manapaka kely ny volony.

Raha avy nitora-bato sy nanapaka ny volony izy dia nahavita ny tahallol voalohany, ary azony atao avokoa ny zavatra rehetra afa-tsy ny firaisana amin'ny vehivavy.

Avy eo dia midina any Lameka izy ary manao ny Tawaf al-Ifadah, avy eo dia manao ny Sa'i ny Hajj izy raha manao Tamattu', na raha manao Ifrad na Qiran ary tsy nanao Sa'i taorian'ny Tawaf al-Qodom. Mety hanemotra ny Tawaf sy Sa’i izy hatramin’ny alina na ny ampitso, araka izay mora aminy.

Fahadimy : Ny asan'ny andron'ny Tashreeq

Raha avy nitora-bato izy, nanala volony, nanao tawaf sy sa'i, dia afaka tanteraka amin'ny fomban'ny ihram izy, ary azony atao ny zavatra rehetra, na dia ny firaisana ami'ny vehivavy aza.

Miverina any Mina izy ary matory ao alin'ny andro fahiraika ambin'ny folo sy faharoa ambin'ny folo ary fahatelo ambin'ny folo raha manatara izy.

Ary mitoraka ny Jamarat telo rehefa miala ny mitataovovonana ny masoandro.

Amin'ny andro fahiraika ambin'ny folo dia mitora-bato fito tamin'ny Jamarat voalohany ary mifandimby izy - izay lavitra indrindra amin'ny Jamarat avy any La Mecque ary akaiky indrindra amin'ny Moske Khayf - ary miteny hoe : Allahu Akbar isaky ny vatokely. Avy eo dia mandroso kely izy ary manao fitalahoana lava araka izay tiany, raha toa ka sarotra aminy ny mijoro ela ary sarotra aminy ny mitalaho amin’izay mora aminy, na dia kely aza izany, mba hahazoana ny Sonnah.

Avy eo dia manipy ny vatokely afovoany ary mitalaho rehefa avy eo.

Avy eo dia nitora-bato Jamrat al-Aqaba toy izany koa izy, fa kosa miala avy hatrany ary tsy mitalaho aorian’izany.

Avy eo dia nitoraka vatokely izy tamin’ny andro faharoa ambin’ny folo, toy ny tamin’ny andro faharaika ambin’ny folo. Rehefa vitany ny fitoraham-bato an'i Jamarat, raha tiany dia azony atao haingana ny miala ao Mina.

Raha tiany, dia mety manemotra izany izy ary handany ny alin'ny fahatelo ambin'ny folo ary manipy ireo vatokely telo aorian'ny mitataovovonana, araka ny voalaza etsy ambony.

Tsy ilaina ny fanemorana izany mandra-pahatongan'ny andro fahatelo ambin'ny folo raha tsy milentika ny masoandro amin'ny andro faharoa ambin'ny folo, izay ao Mina. Tsy maintsy mitaredretra izy mandra-pitorany Jamarat telo aorian'ny mitataovovonana.

Fa raha milentika ny masoandro ao Mina amin’ny andro faharoa ambin’ny folo tsy fidiny, toy ny hoe niainga sy nitaingina izy nefa tara noho ny fitohanana na ny toy izany; Tsy voatery hanemotra izy; Satria nahemony hatramin’ny filentehan’ny masoandro izany raha tsy tamin’ny safidiny.

Fahenina : Tawaf fanaovam-beloma :

Raha te hiala an’i Makka ho any amin’ny fireneny izy dia tsy tokony hiala raha tsy efa vitany ny tawaf fanaovam-beloma.

Afa-tsy ireo vehivavy tonga fadim-bolana sy aorian’ny fiterahana dia tsy mila manao veloma izy ireo, ary tsy tokony hijoro eo am-baravaran’ny Moske Masina hanao veloma; Satria tsy misy tatitra avy amin'ny Mpaminany mitantara izany.

Ataony ny tawaf fanaovam-beloma farany ao an-trano raha te-hiala amin'ny dia izy.

Raha mijanona ao aorian’ny fanaovam-beloma izy ka miandry ny namany, na mameno ny kitapony, na mividy zavatra eny an-dalana, dia tsy misy tsiny ho azy, ary tsy mamerina ny Tawaf izy raha tsy mikasa ny hanemotra ny diany, toy ny hoe te handeha amin’ny fiandohan’ny andro izy ka manao tawaf fanaovam-beloma, avy eo nanemotra ny diany amin’ny fotoana farany ohatra, dia voatery tsy maintsy mamerina ny Tawaf mba ho faran'ny zavatra nataony teo amin'ny moske.

***

Fanoroam-pejy

Famintinana ny fomba fanaovana ny Hajj 2
Fampidirana 2
Voalohany : Fepetra takina mba hahavoaray ny fanompoana : 2
Voalohany : Fitsipika momba ny MAWAQIIT : 3
Faharoa : Sokajy misy sy ny lalàna mamehy azy : 5
Fahatelo : Ny fomba fanaovana ny Ihram sy ny fepetra momba azy : 5
Fahaefatra : Ireo zavatra tsy azo atao rehefa mitafy ny Ihram 8
Fahadimy : Fomba fanaovana ny fihodidinana (Tawaf) 10
Fahenina : Fomba fanao amin'ny Sa'i : 13
Ny fomba fanao amin'ny Hajj 15
Voalohany : Ihram ho an'ny Hajj : 15
Faharoa : Ny fatorina any Mina : 17
Fahatelo : Ny fijorona ao Arafat sy fatorina ao Mozdalifah : 17
Fahaefatra : Asa atao amin'ny andron'ny Eid : 19
Fahadimy : Ny asan'ny andron'ny Tashreeq 20
Fahenina : Tawaf fanaovam-beloma : 22